

CACA CHE DIRUN SAN PABLO, DECHUH YE YAHN IHYAN YAHN DENDIOHS CHE VATE YE YAN ROMA

¹ U Pablo, che tendahnun Dendiohs u, che dín ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo man, che co apóstol man, che cuahndudó ndudo ndah yahn ye man ne, dirún caca cuh yahn ne.

² Yahn ndudo ndah min ne, a chihco cade Dendiohs nan Ndudo ndah yahn ye nde a rahn me, dirun ihyan profeta yahn ye. ³ Ndudo ndah min ne, rahn yahn Daya ye, Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chihndeyan ye van ndata yahn David. ⁴ Numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, ntuche ye van tenahn, ne nduco chemin chihnde ro che Daya Dendiohs ihyan. ⁵ Che cuande yahn ihyan min ne, din yahino Dendiohs nuhn, ne a tendahnun ye nuhn che co nuhn apóstol, cuahndudo nuhn Ndudo yahn ye van ihyan nducuahn nación, cava che nevahnecon ye, ne cotahno ye. ⁶ Van ihyan chahn ne, nchuhn che a nedin yahn Dihvo vo Jesucristo nchuhn, ne nduco ne ndi cuande ne, te a tendahnun Dendiohs nchuhn.

⁷ Nchuhn, ihyan yahn Dendiohs che yahino ye nchuhn, vate ne yan Roma ne, dechuh caca cuh yahn ne. Chido vo Dendiohs man, Dihvo vo Jesucristo man, din yahino ye nchuhn, din ye che ndahca cuahtenan ne.

Pablo ne, nahn cahn ye yan Roma

⁸ Numachahte iyehense ne, a chetuhn ndudo yahn nchuhn, nduhca che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo. Chemin che menan vihca che cuande yahn ihyan min ne, renech nundihve cuahn Dendiohs cava ne. ⁹ Dendiohs,

ihyan min che redín ntiyon yahn ye numa inó, rahndudó ndudo ndah yahn Daya ye ne, devano ye che cuahn dama reváh çava nchuhn. ¹⁰ Ricá ihyan che atanoca nduh ne, cuahnecun ye che chí quendihcheró nchuhn, ¹¹ te ama nahn chí quendihcheró nchuhn, çava che dín che cuahtenan cuma ne vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, ne tahque numa ino ne cotahno ne Dihvo vo Jesucristo. ¹² Avane ne, náhn che necah yan ama tamo vo chedave yahn vih, yahn che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo.

¹³ Dihnó, ráhn rí nchuhn te ama ndeh yune nahn chí quendihcheró nchuhn, ne cuahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, nduhçá che redín van ihyan nación chenahn, çava che din Dendiohs che co yahn ihyan, cotahno ye dama nduco nchuhn. Ate nde meniyan ne, hua ri che chí. ¹⁴ A chihquentiyon Dihvo vo Jesucristo u che cuahndudó ndudo ndah yahn ye van ihyan yahn nducuahn nación, van ihyan devano man, van ihyan tundo man. ¹⁵ Chemin che quenán inó che a nun cuahn chí van nchuhn che vate ne yan Roma, cuahndudó ndudo ndah yahn ye, cahnevan ne.

Vederihquentiyon yahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo

¹⁶ Hua ri cuihnán yahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, te chemin che vederihquentiyon yahn Dendiohs, çava che ndedevahn ye nducoyaca ihyan che ritahno ye, menan vihca ihyan nación yahn Israel, namin ihyan nación chenahn. ¹⁷ Ndudo ndah min ne, a vederihquentiyon yahn Dendiohs, te a nan ndudo min rihco ro ye che renevan yahn ye nducoyaca ihyan che ritahno ye, nduhçá che a ndirun nan Ndudo yahn ye tuhçá: “Ihyan che ritahno ye ne, ndo yan Dendiohs nduco ye, nedin yahn ye ihyan, ndevahn ye.”

Nunde yahn ihyan

¹⁸ Nahn che cotahno vo, te a devano vo che Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero ne, din ye castigo yah nducoyaca ihyan nunde che rahcotahn ye yahn Ndudo yahn ye. ¹⁹ Hua ndahca che tihca rahcotahn ye, te a devano cuaco ye yahn vederihquentiyon yahn Dendiohs, yahn che a man Dendiohs cah ye, checadino ye. ²⁰ Nde ro che dendah Dendiohs iyehnse ne, a devano ihyan te ihyan min che Dendiohs, ne quenan cuma ye vederihquentiyon cuahn dama, te tumacadino ye duh ihyan min, yahn dehtenduh che dendah ye. Chemin che nde metah deh che cahma ye, cava che ndedevahn ye ihyan. ²¹ Andahre a devano ye che va Dendiohs, ate hua rendeva ye yavenan ye, nde hua renecah ye nundihve cuahn ihyan. Tahque ndah ye ne, rendedecadino ye yahn dehtenduh che nde hua richihve, nto ye ihyan tundo. ²² Andahre ama devano ye, che rahco ye, ate nde hua renahn ye. ²³ Ndotenan che ndeva ye yavenan Dendiohs, ihyan min che va ye cuahn dama man, che ama chahte vederihquentiyon yahn ye man ne, rendeva ye yavenan dehtenduh che redendah man ye, rentave ye ihyan iyehnse man, ite che chenan cun cah te man, yahda man, cu man.

²⁴ Chemin che chacondah vedame Dendiohs ihyan chahn, cava che quendi ye yune chihnga yahn ye, cahtera ye vedecuihno yahn ye van man ye nduco vih. ²⁵ Ndotenan che quendi ye yune cuaco, ndeva ye yavenan Dendiohs, ihyan min che dendah ye iyehnse man, rendeva nducoyaco vo yavenan ye cuahn dama man ne, quendi ye vederihncheh, rendeva ye yavenan dehtenduh che man Dendiohs dendah ye.

²⁶ Chemin che chacondah vedame Dendiohs ihyan cava che quendi ye nunde yahn ye nduco vih, cahtera ye

vedecuihno yahn ye. Ihyan ndahta ne, ndotenan che cahnevaco ye, cuahtenan ye nduco inchahn ye ne, rahtenan ye van man ye nduco vih, rahtendihco ye nunde. ²⁷ A namin no tun ihyan chahn. Ndotenan che nuhn ye ndahta yahn ye ne, rihtera ye vedecuihno yahn ye, rahtenan ye van man ye nduco vih, ne nduco chemin recah rihn man ye ihyan, rihco yan man ye castigo che va che co ye.

²⁸ Nducote hua chihco ye chedave yahn ye che nevahne-cun ye Dendiohs ne, chacondah vedame Dendiohs ihyan cava che quendi ye vederendedecadino chihnga yahn ye, cuahtendihco ye nunde. ²⁹ A ndedecuihta man ye nducuahn nan nunde, chendihco ye. Ndere rahtenan ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye man, ndere rahtechica ye man, chenana cuma ye vede idihya man, vedeve man, vedetan man, vederihncheh man. Cuahnde chende ye man, vate canda ye nduco vih man, rihno ye vih man. ³⁰ Chihnga rahn ye yahn vih man, rahcotahn ye yahn Dendiohs man, hua renevahne-cun ye nde ama ihyan man, redin yade ye man, redin cun ye man, rendedecadino ye deman yahn dehtenduh che chihnga man, hua renevahne-cun ye indihthe yahn ye man, ³¹ hua renahn ye man, hua redinah ye ndudo yahn ye man, hua renan vahino ye vih man, hua devano nchahco ye yahn vih man. ³² Andahre devano ndah ye vederihquentiyon yahn Dendiohs che ihyan nunde ne, va che co ye castigo yahn nunde yahn ye, ate riquendi ye rahtendihco ye nunde, nde tuno rendonan ye combiero yahn ye che dama ri ye nduco vih.

2

Dendiohs ne, techecade ye numa cuaco

¹ Nducote a devano nducoyaca ihyan che va che co ihyan nunde castigo ne, adecoduhno ihyan che rendahchenan ye ihyan chenahn ne, nde nan che cahma ye metah, te a dama ri ye nduco vih, rahtendihco ye nunde. ² A devano vo che dama no redin Dendiohs castigo ihyan che rendahchenan ye. ³ Nchuhn che rendahchenan ne ihyan nunde chenahn, ate dama ri ne nduco ye ne, hua rahco ne che ndevahn ne yahn castigo yahn Dendiohs. ⁴ Hua ducherino ne vedechahtino yahn Dendiohs man, vedeyahino chahte yahn ye man. A devano ne che quenán cuma Dendiohs vedeyahino nduco ne, te nahn ye che nto ino ne nunde yahn ne. ⁵⁻⁶ Ate nducote redin cheche ne chedave yahn ne, hua nahn nto ino ne ne, redecuhta ne nunde yahn ne. Man ne vedin ne, te techecade Dendiohs yahn ne numa cuaco, ne va che co ne castigo. Nda ro min ne, techecade ye yahn nducoyaca ihyan, tunoca che nedin ye ndahtenan ye iyehnse. ⁷ Ihyan che chahtino ye, redin ye che ndah man, chenán ino ye che quendah yavenan ye man, che ndeva Dendiohs ihyan man ne, a ihyan chahn che cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁸ Ate ihyan che canda tin ye man, che rahcotahn ye yahn ndudo cuaco man, che riquendi ye yune chihnga yahn ye man ne, quenán cuma che din Dendiohs castigo yah ihyan. ⁹ Nducoyaca ihyan nunde yahn nducuahn nación, menan vihca ihyan nación yahn Israel ne, chuhrihn ye, din Dendiohs castigo ihyan. ¹⁰ Me ihyan nducuahn nación che din ye che ndah, menan vihca ihyan nación yahn Israel ne, ama ndah ro yahn ye man, ndeva Dendiohs ihyan man, din ye che ndahca cuahtenan ye man.

¹¹ Tihca, te Dendiohs ne, quendihconahn retechecade ye. ¹² Nducoyaca ihyan che chendihco ye nunde, che nde hua devano ye ley che dirun Moisés ne, ndiyu ley min che cahcantiyon castigo che co ye, ate va che co ye

castigo. Namin nducoyāca ihyan che a devano ye ley min, ate chendihco ye nunde ne, va che co ye castigo nduhcā che rihquentiyon ley min. ¹³ Tihcā, te atenan ihyan che redinahn ye ley min, che ndo yan Dendiohs nduco ye, nedin yahn ye ihyan, ndiyu ihyan che ndere rihnevan ye. ¹⁴ Cuahn che ihyan nación chenahn, che nde hua devano ye ley min, redin ye nduhcā che rihquentiyon ne, a ndero ndi che redinahn ye vederihquentiyon yahn Dendiohs, andahre hua devano ye ley min. ¹⁵ Nan nducuah che redin ye ne, rihco ro ye che anduhnecā ndete che renevahnevan ye ley min. Nahn cuan ne, renda yahn ye che cuahtendihco ye nunde, ne va che co ye castigo. Nahn cuan ne, renda yahn ye che hua co ye castigo, yahn che rahco ye che hua chahte nunde yahn ye. ¹⁶ Nda ro yahn ne, quen an cuma che cahcantiyon Dendiohs che techecade Dihvo vo Jesucristo nunde yahn nducoyāca ihyan, nde nducuah nunde che chahtendihco ye cuahn ndeh.

Nunde yahn ihyan nación yahn Israel

¹⁷ Nchuhn ihyan nación yahn Israel, hua dehva co yahn ne, che rahco ne, te ndichahtino ne ley che dirun Moisés. Redin yade ne, rahco ne che yahn Dendiohs nchuhn. ¹⁸ A devano ne deh che nahn ye che dinahn ne che rahco ne, ne nducote chahn ne ley min ne, rahco ne che devano tendahnun ne cha che ndah van dehtenduh che redin ne. ¹⁹ Numacuahn vedeyade chen an ino ne che devano cacuahn ne ihyan tundo. Rahco ne che ama devano cah cuande ne ihyan taça co tuno ye nan Dendiohs. ²⁰ Rahco ne che ama devano cacuahn ne nde ihyan che hua renahn ye man, nde checahya man, te a nchuhn che va tah ne vededevano man, ndudo cuaco man, nan ley che dirun Moisés. ²¹ Tuhme nducote ama devano cacuahn ne, che rahco ne, ¿me dehra cuande che hua redinahn man ne?

Nducote rahndudo ne che hua din duco ihyan, ¿me dehra cuande che reduco man ne? ²² Nducote rahndudo ne che hua din duche yahn ihyan che a nihnevaco ye, ¿me dehra cuande che redin duche yahn man ne che a nihnevaco ne? Nducote rahndudo ne che hua ndeva ihyan yavenan dehtenduh che redin ye dendiohs yahn ye, ¿me dehra cuande che reduco ne dehtenduh che rignonun chihve che va chete yaco yahn ihyan chahn? ²³ Nducote ama redin yade ne che devano ne ley yahn Dendiohs, ¿me dehra cuande che duche rino ne ihyan, hua redinahn ne che rihquentiyon ye? ²⁴ Nduco che tihca redin ne ne, a tan renun cah nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Ihyan naci3n chenahn ne, a cava che duhtuno ihyan nchuhn che chihnga rahn ye yahn Dendiohs.”

²⁵ Che chenan seña nchuhn ne, taqa hua, richihve yahn ne ndete che redinahn ne ley che dirun Moisés. Ate nducote hua redinahn ne ne, a ndere chenan seña me nchuhn. ²⁶ Me ihyan naci3n chenahn ne, ndete che redinahn ye che rihquentiyon ley min ne, redin yahn Dendiohs ihyan, andahre hua chenan seña ihyan. ²⁷ Ihyan che redinahn ye ley min, andahre hua chenan seña ihyan ne, ndahco ndiya ye nchuhn che nde chenan seña nchuhn man, nde devano ne ley min man, ate hua redinahn ne. ²⁸ Ndiyu che ndata yahn Israel nchuhn man, che chenan seña nchuhn man, che cochihve yahn ne cava che nedin yahn Dendiohs nchuhn, ²⁹ te aten3n ihyan che numacuahn chedave yahn ye renevahnecun ye che rihquentiyon Dendiohs man, redinahn ye man, rene din yahn Dendiohs ihyan. Che cochihve yahn ne ne, che nedin yahn Dendiohs nchuhn, ndiyu che nevahnecun ihyan iyehanse nchuhn.

3

¹ Nducote tihc̄a ne, co vate nchuhn che rahco ne che tahque ndah ro yahn ihyan naci^on chenahn, che co nchuhn che ndata yahn Israel nchuhn man, che chenan seña nchuhn man. ² Ate tahque ndah ro yahn nchuhn, te a tah ihyan ndico yahn ne, chihco Dendiohs Ndudo yahn ye. ³⁻⁴ Andahre ama yah̄n ihyan chahn hua dinahn ye yahn Ndudo min, ate ndiyu cava chemin che ndaca dama Dendiohs yahn ndudo yahn ye che cah ye, te ihyan min ne, redinahn ye ndudo yahn ye, andahre nducoyaca ihyan hua redinahn ye. Tihc̄a ye, nduhc̄a che a ndirun nan Ndudo yahn ye tuhca:

Nducuah̄n che redin Dendiohs ne, ndah.

Chemin che nde hua co cahma nunde ihyan yahn ye.

⁵ Co vate nchuhn che rahco ne te nan nunde yahn ne rihnde ro che ama ndah Dendiohs, ne hua redin yahn che din ye castigo nchuhn cava nunde yahn ne. ⁶ Ate hua, te Dendiohs ne, a numa ca ndah ihyan ye. Ndete che hua tihc̄a ne, nde hua co techecade ye yahn ihyan nunde.

⁷ Ndete che nan nunde yuhn vo tahque ndah cuhnde ro che ama ndah Dendiohs ne, nde hua quenán cuma che techecade ye yuhn vo. ⁸ Ndete che tihc̄a ne, tahque ndah quendi vo nunde yuhn vo, te chemin che cochihve. Vate nah̄n ihyan che ndere rah̄n ye che tihc̄a rahndudo nuhn. Ihyan chahn ne, redin yahn che din Dendiohs castigo ihyan.

Nducoyaca ihyan ne, chendihco ye nunde

⁹ Co vate nchuhn che rahco ne che uvo, ihyan naci^on yahn Israel che tahque ndah ihyan uvo van nducoyaca ihyan iyeh̄nse. Ate hua cuaco chemin, te nducoyaca ihyan naci^on yahn Israel man, ihyan naci^on chenahn man ne, quendihconahn chendihco ye nunde nduhc̄a che a ndirun yahn ye, ¹⁰ nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

Metah nde ama ihyan che ndah ihyan ye.

¹¹ Metah nde ama ihyan che renahco ye.

Metah nde ama ihyan che renegahco ye Dendiohs.

¹² Nducoyaca ye ne, chacondah vedame ye Dendiohs, quendi ye yune chihnga.

Metah nde ama ihyan che runecade ye.

¹³ Deman ndudo chihnga man, ndudo rihncheh man, ndudo rendih man, rente ye.

¹⁴ Deman che rahva ye man, rahn tan ye man.

¹⁵ Nduco hua no rihn deh ne, rihno ye vih.

¹⁶ Nduh cuan nan che vatechica ye ne, redetohnan ye man, rihco ye vedeyah man.

¹⁷ Nde hua renda yahn ye che ndahca cuahtenan ye nduco vih.

¹⁸ Nde hua renda yahn ye che nevahnecon ye Dendiohs.

¹⁹ A devano vo te nducuahn che ndirun nan ley che dirun Moisés ne, a ndirun cava che, nducoyaca ihyan che rihquentiyon ley min ihyan ne, tumacadino ye yahn nunde yahn ye, nde metah deh che cahma ye ro che techecade Dendiohs yahn ye. ²⁰ Ley min ne, nducote a chihnde atenan cava che co devano ihyan che va nunde yahn ye ne, chemin che nde ama ihyan hua co cahma ye che ndah ihyan ye nan Dendiohs, andahre rahn ye che redinah ye.

Cava che ndevahn vo ne, va che cotahno vo

²¹ Ate man ne, a devano vo te ndiyu che quendi vo ley min che ndo yan Dendiohs nduco vo, nedin yahn ye uvo, te a man ye te ye, checadino vo taca che din ye, ne chemin ne, a ndirun nan ley min man, nan ndudo che dirun ihyan profeta man. ²² Nducoyaco vo ne, cava che ndo yan Dendiohs nduco vo, nedin yahn ye uvo ne, va che cotahno vo Dihvo vo Jesucristo. Tihca, te dama no rendihche ye nducoyaco vo. ²³ Nducoyaco vo ne, chendihco vo nunde,

nde hua co çahmo vo che ndah ihyan uvo n̄an Dendiohs. ²⁴ Andahre hua co çahmo vo che ndah ihyan uvo n̄an ye, ate numacuahn vedeyahino ndo yan ye nduco vo, nedin yahn ye uvo, dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, ndedevahn ye uvo. M̄an ne, a ndo yan ye nduco vo. ²⁵ Dechuh ye ihyan, chih ye, chera yun yahn ye çava nunde yuhn vo, ne che cotahno vo ihyan ne, ndaço vo vederenchahco. Che tihça din Dendiohs ne, chihco ro ye che numa cuāco din chahtino ye yahn nunde che chahtendihco ihyan ndico nde ro men̄an. ²⁶ Namin chihco ro ye m̄an ro cuh, che numa cuāco rendo yan ye nduco ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, renedin yahn ye ihyan.

²⁷ M̄an ne, ametah din yađe nchuhn che redinahn ne yahn ley min, te aten̄an che cotahno ne Dihvo vo Jesucristo, ndo yan Dendiohs nduco ne, nedin yahn ye nchuhn. ²⁸ Tihça, te r̄ahn rí nchuhn te andahre hua nedinahn ihyan ley min, ate nduco che cotahno ye ihyan min ne, ndo yan Dendiohs nduco ye, nedin yahn ye ihyan.

²⁹ Dendiohs ne, Dendiohs yahn nducoyaça ihyan iyehñse, ihyan nación yahn Israel m̄an, ihyan nación chen̄ahn m̄an, ndiyu dem̄an yahn ihyan nación yahn Israel. ³⁰ Tihça, te ama no Dendiohs, ne ihyan min ne, rendo yan ye nduco ihyan nación yahn Israel m̄an, ihyan nación chen̄ahn m̄an, renedin yahn ye ihyan nduco che cotahno ye Dihvo vo Jesucristo. ³¹ Che ritahno vo ihyan min ne, ndotenan che rendaħco ndiyo vo ley min ne, recaħ dito vo.

4

Nduhça che chitahno Abraham

¹ A devano vo nduhça che din ihyan ndico yuhn vo Abraham. ² Co r̄ahco ihyan che nedin yahn Dendiohs ihyan min yahn che runecađe quenan ye iyehñse. Ate

hua tihc̄a, ³ te n̄an Ndudo yahn Dendiohs ne, ndirun tuhc̄a: “Abraham ne, chitahno ye Dendiohs, ne chemin che din yahino Dendiohs ihyan, nedin yahn ye ihyan.”

⁴ Che renehivo vo mozo yuhn vo ne, ndiyu vedevahino chemin, te quendihco vo yahn ye. ⁵ Ate che rendo yan Dendiohs nduco ihyan nunde che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, renehin yahn ye ihyan ne, chemin che cuaco ne, vedevahino, ndiyu che quendihco ye. ⁶ Atihnocano tun che dirun David yahn ihyan che redin Dendiohs vedevahino nduco ye, rendo yan ye nduco ye, renehin yahn ye ihyan. ⁷ Dirun ye tuhc̄a:

Ama ndah ro yahn ihyan che rendaca ye vederenchahco cava nunde yahn ye.

⁸ Dihvo Dendiohs ne, hua redin ye castigo ihyan chahn.

⁹ Cuedevano nchuhn te vedeyahino yahn Dendiohs ne, ndiyu deman cava ihyan che chenana seña ihyan, te namin cava ihyan che hua chenana seña ihyan. A rahn vo che Abraham ne, nducote chitahno ye ne, nedin yahn Dendiohs ihyan. ¹⁰ Ro che nedin yahn Dendiohs ihyan ne, nde metah conan seña ihyan. ¹¹ Dinoca chitahno Abraham, tuhme nedin yahn Dendiohs ihyan, chihquentiyon ye che conan seña ihyan, cava che cuhnde ro che a nedin yahn ye ihyan. Nduco tihc̄a ne, tihyon yune Abraham nde ihyan che hua chenana seña ihyan, che cotahno ye Dendiohs, cava che ndo yan Dendiohs nduco ye, nedin yahn ye ihyan.

¹² Namin tihyon yune ye ihyan che chenana seña ihyan, che hua cohahtino ye che chenana seña ihyan, te tahque ndah ye ne, cotahno ye Dendiohs nduhc̄a che chitahno man ye, ro che nde metah conan seña ihyan.

Rendedevahn Dendiohs ihyan che ritahno ye

¹³ Dendiohs ne, cah ye ndudo yahn ye Abraham che co yahn ndata yahn ye iyehense, yahn che chitahno ye ihyan,

ndiyu yahn che dinahn ye ley che dirun Moisés. ¹⁴ Ndete che atenan ihyan che redinahn ye ley min che rene din yahn Dendiohs ihyan ne, tuhme nde metah deh cuande che cotahno vo ihyan, nde huane che cah ye ndudo yahn ye. ¹⁵ Ate hua tihca, te ley min ne, ndotenan che cahco ro che nedin yahn Dendiohs ihyan ne, tahque ndah ne, rihco ro che din ye castigo ihyan nunde. Me ndete che metah ley min ne, nde hua tumacadino vo che va nunde yahn ihyan.

¹⁶ Chemin che, che ritahno vo Dendiohs ne, numacuahn vedeyahino rene din yahn ye uvo. Andahre hua ndi cuande vo van ihyan che va tah ye ley min, hua dehve din yahn, te nduco che ritahno vo ihyan nduhca che chitahno Abraham ne, rene din yahn ye nducoyaco vo. Nduco tihca ne, riquendi vo yune yahn Abraham, ¹⁷ nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Ama yahn ihyan quendi ye yune yehn, cotahno ye u.” Quendi vo yune yahn ye nduhca che nahn Dendiohs, ihyan min che rendedetuhche ye ihyan che a ndih ye man, rihco cade ye dehtenduh che nahn ye, ne rinahn man.

¹⁸ Abraham ne, andahre ametah vede chahtino che ndaca ndata yahn ye, ate numacuahn vede chahtino chitahno ye che rahn Dendiohs nduco ye, che ama co yahn ndata yahn ye. ¹⁹ Ro min ne, ametah vede chahtino yahn ye, te a ri ye tenduh ama ciento nduyo, ne ihyan ndahta yahn ye Sara ne, namin a indihte ye. Avane ne, a numaca hua rendaca daya ye. Ate nde nduco nduh ne, a chitahno ye ndudo che cah Dendiohs ihyan. ²⁰ Ndotenan che o vederendedecadino yahn ye ne, chitahno ye numa ino ye ndudo che cah Dendiohs ihyan, ne ndeva ye yavenan ye. ²¹ Chichahtino ye numacuahn chedave yahn ye che Dendiohs ne, va vederihquentiyon yahn ye che redinahn ye nducuahn ndudo yahn ye che recah ye. ²² Chemin

che nducote tihc̄a chitahno ye Dendiohs ne, nedin yahn Dendiohs ihyan.

²³ Che nedin yahn Dendiohs ihyan min ne, a ndirun n̄an Ndudo yahn ye, ndiyu dem̄an c̄ava ihyan min, ²⁴ te namin c̄ava uvo, c̄ava che tumacadino vo che nduco che cotahno vo Dendiohs ne, ndo ȳan ye nduco vo, nedin yahn ye uvo. A ihyan min che ndedetuhche ye Dihvo vo Jesucristo v̄an ten̄ahn. ²⁵ Che chihno ihyan iyehense Dihvo vo ne, a c̄ava nunde yuhn vo, ne che ntuche ye ne, a c̄ava che ndo ȳan Dendiohs nduco vo, nedin yahn ye uvo.

5

Nduhc̄a che ndo ȳan Dendiohs nduco vo, nedin yahn ye uvo

¹ Nducote tihc̄a ne, nedin yahn Dendiohs uvo m̄an, ndo ȳan ye nduco vo m̄an, yahn che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo. ² A c̄ava Dihvo vo Jesucristo che din yahino Dendiohs uvo, nedin yahn ye uvo. M̄an ne, numacuahn vedeyeno chenan ino vo che cuahtenan vo n̄an ye vahchetero. ³ Ndiyu dem̄an yahn chemin che ri yeno vo, te namin ri yeno vo yahn che rechuhrihn vo. A devano vo te cuahn che rechuhrihn vo ne, rend̄aco vo vedechahtino m̄an, ⁴ cuahn che chenan cumo vo vedechahtino ne, riquend̄ah ndah vo m̄an, cuahn che riquend̄ah ndah vo ne, chenan ino vo Dendiohs m̄an, ⁵ cuahn che chenan ino vo Dendiohs ne, hua dehve rahco vo m̄an. Hua dehve rahco vo, te Dendiohs ne, rihco ro ye vedeyahino chahte yahn ye nduco vo, din ye che quenun Vaco Ndah yahn ye uvo.

⁶ Cuahn che ametah vedechahtino che nd̄aca ihyan vederenchahco c̄ava nunde yahn ye ne, ro min niyon chih Dihvo vo Jesucristo c̄ava nducoȳaca ihyan nunde, nduhc̄a che a chihco c̄ade Dendiohs. ⁷ Hua ndere nd̄aca ama ihyan che c̄ahquino ye c̄ahco mend̄ahn ye ihyan coh ye c̄ava

t̄ama ca ihyan, andahre ndah ihyan ye. ⁸ Ate Dendiohs che cūaco, andahre ̄ama chendihco vo nunde, chihco ro ye che ̄ama yahino ye uvo, dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, chih ye cāva che ndedevahn ye uvo. ⁹ Mān ne, nducote a nedin yahn Dendiohs uvo, yahn che a chih ihyan min, chera yun yahn ye cāva nunde yuhn vo ne, a devano cūaco vo te a ndedevahn ihyan min uvo, ametah che co vo castigo ro che techecāde Dendiohs yahn ihyan nunde. ¹⁰ Tihcā, te ro menān cuahn che ri yudo yahn Dendiohs nduco vo, cāva nunde yuhn vo ne, ndo yān ye nduco vo yahn che chih Daya ye, nedihve ye nunde yuhn vo. Mān che a ntuche ihyan min mān, che yān Dendiohs nduco vo mān ne, tahque nun ndevahn vo. ¹¹ ̄Ama yeno vo che ndo yān Dendiohs nduco vo, din Dihvo vo Jesucristo.

Ejemplo yahn Adán

¹² Cāva Adán ne, chihnde nunde muhn iyehense cuh, ne cāva nunde min ne, chihnde cāde che coh nducoyāca ihyan, te nducoyāca ye ne, chendihco ye nunde. ¹³ Nde ro che metah cuhnde ley che dirun Moisés ne, ihyan iyehense ne, a ihyan nunde ye. Ate nān che metah ley ne, nde hua duhva ra cuande nunde yahn ihyan. ¹⁴ Andahre hua dāma nunde yahn ihyan nduhcā nunde che chahcotahn Adán yahn Dendiohs, ate quendi chih ye, canān nde ro min, nde ndā ro che quenán Moisés iyehense. Cāva Adán ne, nducoyāca ihyan iyehense ne, chendihco ye nunde. Ate cāva Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che ndā ye iyehense adive ne, co ndevahn nducoyāca ye.

¹⁵ Cāva nunde yahn Adán ne, chendihco nducoyāca ihyan nunde. Ate hua tihcā vedevahino yahn Dendiohs, te dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, ne numacuahn vedeyahino, ndiyu demān ndedevahn ye ̄ama yān ihyan cāva che hua co ye castigo, ate namin din ye che co

cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ¹⁶ Cava nunde yahn Adán ne, va che co nducoyaca ihyan castigo. Ate hua tihca vedevahino yahn Dendiohs, te andahre ama chendihco ihyan nunde, ate ndo yan Dendiohs nduco ye, nedin yahn ye ihyan. ¹⁷ Cava nunde yahn Adán ne, va che coh nducoyaca ihyan. Ate hua tihca vedevahino yahn Dendiohs, te cava Dihvo vo Jesucristo ne, nducoyaca ihyan che ndo yan Dendiohs nduco ye, nedin yahn ye ihyan ne, ama ndah ro yahn ye, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

¹⁸ Tuhme nducote quendihco Adán nunde ne, va che co nducoyaca ihyan castigo. Ate nducote ndahca din Dihvo vo Jesucristo, chih ye cava ihyan nunde ne, ndo yan Dendiohs nduco ye, nedin yahn ye ihyan. ¹⁹ Tihca, te yahn che chahcotahn Adán yahn Dendiohs ne, nducoyaca nducondi ihyan ne, chihndanán ihyan. Ate yahn che dinahn Dihvo vo Jesucristo yahn Dendiohs ne, ama yahn ihyan, nedin yahn Dendiohs ihyan.

²⁰ Ley che dirun Moisés ne, chihnde cava che tahque cuhnde ro nunde yahn ihyan che co ro menan, ne ama chihnde ro che chendihco ye nunde. Ate nde nduco nduh ne, tahque quenán cuma Dendiohs vedeyahino, ²¹ ne andahre redin nunde yahn ihyan che co ye castigo, ate numacuahn vedeyahino ndo yan Dendiohs nduco ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, nedin yahn ye ihyan, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

6

Ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, ametah che cuahtendihco ye nunde

¹ Nducote tihca ne, nde hua ndedecadino vo che quendi vo cuahtendihco vo nunde cava che tahque cuhnde ro vedeyahino yahn Dendiohs nduco vo. ² Ndiyu tihca che

va che din vo, te a chihcoman vo nunde yuhn vo, ne hua ndahca che quendi vo. ³ Cuedevano nchuhn te che chedenune vo, cah vo Dihvo vo Jesucristo ne, nguahco yuhn vo che chih ye, chi cuande vo van ihyan yahn ye. ⁴ Tihca, cava che nduhca che numacuahn vederihquentiyon ndedetuhche Dendiohs Chida ihyan min van tenahn ne, namin uvo che a ndi i vo, nedin nunde yuhn vo ne, din ye che ndo vo ihyan ra, cuahtechico vo runecade.

⁵ Tihca, te nducote nguahco yuhn vo che chih Dihvo vo, chi cuande vo van ihyan yahn ye ne, namin din Dendiohs che ndo vo ihyan ra, cuahtechico vo runecade nduhca che ndedetuhche ye ihyan min van tenahn. ⁶ Din vo cuande che anduhneca ndete che a chenani yah vo nduco Dihvo vo, cava che cahcoman vo nducuahn nunde che chahtendihco vo ro menan, ne hua quendi vo cuahtendihco vo. ⁷ Nduco tihca ne, anduhneca ndete che a chih vo, ne ama yune no chihcoman vo nunde yuhn vo. ⁸ Me nducote anduhneca ndete che a chih vo dama nduco Dihvo vo Jesucristo ne, a chenani ino vo che conduco vo ihyan, ⁹ te a devano vo che a ndedetuhche Dendiohs ihyan van tenahn, ametah ndaconan coh ye. Cava ye ne, ametah vederih. ¹⁰ Me yahn che chih ye ne, ama yune no chih ye cava nunde yuhn vo. Ate ntuche ye, ne conahn ye vahchetero. Man ne, va ye nan Dendiohs. ¹¹ Nduco tihca ne, din vo cuande, ne cahcoman vo nunde yuhn vo, runecade cuahtechico vo nduhca che nahn Dendiohs, cohahtino vo Dihvo vo Jesucristo.

¹² Chemin che hua quendi vo cuahtechico vo vedeyeno yahn man vo, cuahtendihco vo nunde. ¹³ Hua cahco vo chedave yuhn vo, cuahtendihco vo nunde, te tahque ndah ne, nduhca ihyan ra ne, va che cahco vo chedave yuhn vo tah Dendiohs cava che runecade cuahtechico vo nduhca che nahn ye. ¹⁴ A ndevahn vo, ametah che cuahtendihco

vo nunde, te ndotenan che çahcantiyon ley che dirun Moisés uvo ne, a rihquentiyon Dendiohs uvo, redin yahino ye uvo.

¹⁵ Co vate ihyan che rahco ye che nducote yahino Dendiohs uvo man, hua rihquentiyon ley che dirun Moisés uvo man ne, a vatemān vo, co cuahtendihco vo nunde. Ate hua tihça. ¹⁶ A devano vo te ndete che cuañan din vo ntiyon nduco ama patrón ne, va che dinahn vo che çahcantiyon ye. A namin no tun ndete che çahco vo chedave yuhn vo tah Dendiohs ne, va che runecade cuahtechico vo nduhça che nahn ye. Me ndete che çahco vo chedave yuhn vo che quendi vo yune yahn man vo ne, va che co vo castigo. ¹⁷ Nundihve cuahn Dendiohs, te nchuhn ne, andahre chahtechica ne vedeyeno yahn man ne ro menān, chahtendihco ne nunde, ametah tama nan che co din ne ne, ate chitahno ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chihco ne chedave yahn ne tah ye. ¹⁸ A ndevahn ne, a chihcomān ne yune chihngā yahn ne, çava che runecade cuahtechica ne. ¹⁹ Dirún ejemplo chemin chan çava che co conahn ne. Ro menān me ne, chihco ne chedave yahn ne che quendi ne yune chihngā, ne ca cuahn ca cuahn nde tahque chihngā redin ne. Ate man ne, nahn che çahco ne chedave yahn ne tah Dendiohs, çava che tahque runecade cuahtechica ne ro ro.

²⁰ Ro menān cuahn che quendi ne yune chihngā, chahtendihco ne nunde ne, va man ino ne, nde hua renda yahn ne che runecade cuahtechica ne. ²¹ Nducuahñ dehtenduh che chihngā din ne ro min ne, hua chichihve yahn ne, nde ri cuihñan ne yahn. Avāne ne, a vate ne che co ne castigo. ²² Ate man che ndedevahn Dendiohs nchuhn, nchahco ye nunde yahn ne ne, chihco ne chedave yahn ne tah ye. Ama cochihve yahn ne, te runecade cuahtechica ne, ne cuihno min ne, cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro. ²³ Ihyan

che rahtendihco ye nunde ne, va che co ye castigo, din nunde yahn ye. Ate ihyan che ndichahtino ye Dihvo vo Jesucristo ne, numacuahn vedevahino, ndeva Dendiohs ihyan, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

7

Nduhca che rihquentiyon ley che dirun Moisés

¹ Dihno, nducote a devano nchuhn ley che dirun Moisés ne, a tumacadino ne te rihquentiyon ihyan atenan ro che vate ye iyehse. ² Condihe ne. Ama ndahta ne, rihquentiyon ley min che hua co tehche te inchahn te, cahnevaco te nduco tama chahn. Ate ndete che coh inchahn te ne, nuhdeman te yahn vederihquentiyon min. ³ Chemin che ndete che cuhnde te nduco tama chahn numanahn che va inchahn te ne, din duche yahn te che a nihnevaco te, condihco te nunde. Ate ndete che coh inchahn te ne, nuhdeman te yahn vederihquentiyon min, ne co ndaconan cahnevaco te, ametah condihco te nunde.

⁴ Dihno, nduhca ndahta che a ndih inchahn te ne, tihchan vo nan ley che dirun Moisés, te nducote a chitahno vo Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye ndedevahn ye uvo ne, a chihno vederihquentiyon yahn ley min cavo vo. Man ne, a ndedetuhche Dendiohs ihyan van tenahn, ne a ihyan min che rihquentiyon ye uvo, nahn ye che cochihvo vo nan ntiyon yahn Dendiohs. ⁵ Ro menan cuahn che chahtechico vo vedeyeno yahn man vo ne, andahre chihco ro ley min che chendihco vo nunde, ne va che co vo castigo, ate quendi vo chahtendihco vo nunde. ⁶ Ate ley ndico me ne, chihno vederihquentiyon yahn cavo vo. Man ne, redin vo ntiyon yahn Dendiohs numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn ye.

Rahn Pablo yahn nunde yahn ye

⁷ Andahre tihc̄a, ate hua co c̄ahmo vo che c̄ava ley min che rahtendiho vo nunde. U ne, ndete che hua c̄ava ley min ne, nde hua chidevanó cha che nunde. Nduhc̄a vede idihya ne, a che a ndirun yahn n̄an ley min che chidevanó che nunde chemin. ⁸ A c̄ava ley min che tumacadinó che āma quendihcó nunde yahn vede idihya, ate quendí nduco vede idihya. Ndete hua c̄ava ley min ne, nde hua tumacadino vo che va nunde yuhn vo. ⁹ Ro men̄an cuahn che nde hua devanó ley min ne, va m̄an inó. Ate cuahn che chidevanó ley min ne, tumacadinó che quendihcó nunde, ne āma chi ndaché c̄ava. ¹⁰ Ley min ne, a chihnde c̄ava che tihyon yune ihyan che runec̄ade cuahtechica ye, ne quenán inó che ndahc̄a conán. Ate ndotenan che tihc̄a ne, chihco ro che āma va nunde yáhn, ne āma chi ndaché. ¹¹ Quenan inó che ndahc̄a conán, ate chihncheh m̄an u, te hua chichá dináhn nduhc̄a che rihquentiyon ley min. Āma chi ndaché, te cuahn d̄ama redín dehtenduh che rihco yudo ley min yahn.

¹² Chemin che a devano vo te ley min ne, ndah. ¹³ Din che chi ndaché, ate hua co c̄ahma nundé yahn, te ley min ne, ndah, ne aten̄an che din ne, che chihco ro che chihnga dehtenduh che dín. Andahre tihc̄a, ate chahcotáhn che rihquentiyon, ne a nunde yahn m̄an din che āma chi ndaché.

¹⁴ A devano vo te ley min ne, a Dendiohs che chihco ye, ate u ne, ihyan nunde u, a ndihcó chedave yáhn che condihcó nunde. ¹⁵ Nde m̄an hua retumacadinó nduhc̄a che redín, te ndotenan che dín dehtenduh che ndah che renan inó ne, redín dehtenduh che hua ndah che hua renan inó. ¹⁶ Nducote redín dehtenduh che chihnga, che nde m̄an hua renan inó ne, retumacadinó te ley min ne, ndah, yahn che rihco yudo yahn dehtenduh che chihnga. ¹⁷ Andahre hua nahn dín dehtenduh chemin chan, ate hua richá, ne redín, rendihcó nunde. ¹⁸ Tihc̄a, te vedeyeno

yahn mán ne, hua ndahcá. Nahn dín dehtenduh che ndah, ate hua richá che dín. ¹⁹ Ndotenan che dín dehtenduh che ndah che renan inó ne, redín dehtenduh che chihnga che hua renan inó. ²⁰ Nducote redín deman dehtenduh che hua renan inó, rendihcó nunde ne, a ndero ndi che hua ndahcá vedeyeno yáhn.

²¹ Tihcá rahno rí. Cuahn che ndedecadinó che nahn dín che ndah ne, tahque nun renda yáhn che dín dehtenduh che chihnga. ²² Andahre nahn dináhn vederihquentiyon yahn Dendiohs, ²³ ate hua richa yáhn, te tahque nun renda yáhn che riquendí vedeyeno yahn mán, rendihcó nunde.

²⁴ ¡Ama vedín! ¿A va ihyan che co ndedevahn ye u yahn che ama quendihcó nunde ne? ²⁵ Atenan Dendiohs, te dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, ndedevahn ye u. ¡Nundi-hve cuahn ihyan! Nduhcá che a ráhn ne, nahn dináhn vederihquentiyon yahn Dendiohs, ate hua richa yáhn, te tahque nun renda yáhn che riquendí vedeyeno yahn mán, rendihcó nunde.

8

Nduhcá che rahtechica ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

¹ Nducote a chih Dihvo vo Jesucristo cava nunde yahn ihyan iyehanse ne, nducoyaca ihyan che ritahno ye ihyan, chihcoman ye che rahtendihco ye nunde, redinahn ye vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, ihyan chahn ne, a nchahco Dendiohs nunde yahn ye, ametah co ye castigo. ² Tihcá, te uvo che ritahno vo Dihvo vo ne, rihquentiyon Vaco Ndah yahn Dendiohs uvo, redín che rendo vo ihyan ra, ne ametah rahtendihco vo nunde man, ndevahn vo yahn castigo che va che co ihyan nunde man. ³ Nducote ama nahn cuahtechico vo vedeyeno yahn man vo ne, hua chicha vo dinahn vo ley che dirun Moisés. Ate Dendiohs ne, ndedevahn ye uvo, dechuh ye Daya ye,

ndo ye nduhc̄a ama ihyan iyehmse. Ihyan min ne, andahre hua quendihco ye nunde, ate chih ye, nedihve ye nunde yuhn vo. ⁴ Tihc̄a din ye c̄ava che, uvo che a chihcom̄an vo vedeyeno yahn m̄an vo, runec̄ade vatechico vo nduhc̄a che nahn Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, co dinahn vo che rihquentiyon ley min.

⁵ Ihyan che vatechica ye vedeyeno yahn m̄an ye, rahtendihco ye nunde ne, rendedecadino ye dehtenduh che chihnga. Me ihyan che vatechica ye nduhc̄a che nahn Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, rendedecadino ye yahn vederihquentiyon yahn. ⁶ Ihyan che redinahn ye vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, rendo ye ihyan ra, ne ndahc̄a rahtechica ye. Ate ihyan che vatechica ye vedeyeno yahn m̄an ye, rahtendihco ye nunde ne, quenan cuma che din Dendiohs castigo ihyan. ⁷ Ihyan che vatechica ye vedeyeno yahn m̄an ye, rahtendihco ye nunde ne, rahcot̄ahn ye yahn vederihquentiyon yahn Dendiohs, nde hua ri che dinahn ye. ⁸ Che tihc̄a redin ihyan chahn ne, hua rec̄ah yune ye che ndo yan Dendiohs nduco ye.

⁹ Ate nchuhn ne, ndete che cūaco che quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn ne, hua vatechica ne vedeyeno yahn m̄an ne, te redinahn ne che rihquentiyon. Me duh che metah nedin yahn Dihvo vo Jesucristo ne, hua quenun Vaco ye. ¹⁰ Ndete che quenun Vaco ye nchuhn ne, andahre ama chendihco ne nunde, ate ndo yan ye nduco ne, nedin yahn ye nchuhn. ¹¹ Ndete che Vaco Ndah yahn Dendiohs, ihyan min che ndedetuhche ye Dihvo vo Jesucristo van ten̄ahn, quenun nchuhn ne, numacuah̄n vederihquentiyon min ndedetuhche ye nchuhn nd̄a ro yahn.

¹² Dihnó, chemin che quenan cumo vo che cahcom̄an vo vedeyeno yahn m̄an vo, ¹³ te ndete che cuahtechico

vo vedeyeno yahn man vo, cuahtendihco vo nunde ne, va che co vo castigo. Ate ndete che cochahtino vo Vaco Ndah yahn Dendiohs, din che ca^hcoman vo vedeyeno yahn man vo ne, tuhme runeca^de cuahtechico vo.

¹⁴ Nducoyaco vo che rihquentiyon Vaco Ndah yahn Dendiohs uvo ne, a yahn ye uvo. ¹⁵ Che quenun Vaco Ndah yahn ye uvo ne, ndiyu ca^va che din va^h vo ihyan nduhca^h che din vo ro menan, te ca^va che nedin da^ya ye uvo. Che ra^hn vo yahn Dendiohs: “Ndi^h, Chida nuhn” ne, ¹⁶ a man Vaco ye rete che recadino vo che da^ya ye uvo. ¹⁷ Me nducote a da^ya ye uvo ne, ndeva ye uvo, cuahtenan vo da^ma nduco Dihvo vo Jesucristo vahchetero. Ndete che rechuhrihn vo man ro cuh nduhca^h che chuhrihn Dihvo vo ne, quenan cuma che cuahtenan vo da^ma nduco ye vahchetero.

¹⁸ A devano vo te che rechuhrihn vo man ro cuh ne, tah ra chemin, te a^ma nda^hca^h cuahno vo cuahn che ndeva Dendiohs uvo, cuahtenan vo vahchetero. ¹⁹ Man ro cuh ne, nducuahn che va iyehnse ne, a^ma nda^hche chen^an, ate nda^h ro che ndeva Dendiohs ihyan yahn ye ne, nde nducuahn dehtenduh chemin chan ne, a^ma nda^hca^h cuahno. ²⁰ Tihca^h, te nducuahn dehtenduh ne, a din dine Dendiohs, andahre metah nunde yahn. Ate nda^h ro yahn ne, ²¹ nda^hco ca^de ye nducuahn, ne a^ma nda^hca^h cuahno nduhca^h che cuahno ihyan yahn ye, te man ye ca^hcantiyon ye nducuahn. ²² A devano vo te nde meni^yon ne, nducuahn che va iyehnse ne, a^ma nda^hche chen^an. ²³ Namin uvo che quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs uvo ne, a^ma ri nda^hche ino vo, chen^an rino vo che ndedetuhche Dendiohs uvo, ndeva ye uvo. ²⁴ A ndedevahn Dendiohs uvo, ne chen^an ino vo che ndeva ye uvo. Dehtenduh che a chinahn ne, ametah chen^an ino vo che com^an va che conahn, te a chinahn. Tihca^h, te nde a^ma ihyan ne, hua quen^an ino ye che com^an va che conahn dehtenduh che a

chinahn. ²⁵ Uvo ne, numacuahn vedechahtino chenan ino vo dehtenduh che comān va che conahn.

²⁶ Namin Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, rinan uvo vān dehtenduh che rechuhrihn vo. Andahre hua devano covāh vo nduhcā che redin yahn, ate rinan Vaco Ndah yahn Dendiohs uvo, rāhn nan uvo numa dito, nde hua tuno vederendedecadino yuhn vo deh cāhmo vo yahn.

²⁷ Dendiohs, ihyān min che devano ye deh che rend-edecadino vo ne, renahn ye deh che rica Vaco Ndah yahn ye, te rāhn nan ihyān yahn ye nduhcā che nahn mān ye.

Ihyān yahn Dendiohs ne, ametah deh cuande che dihya nun ino ye co

²⁸ A devano vo te uvo che yahino vo Dendiohs, che mān ye tendāhnun ye uvo ne, nducuahn che rahno ri vo ne, a cāvā che ndah yuhn vo. ²⁹ Tihcā, te a tendāhnun Dendiohs uvo, ne chihco cāde ye nde ro menān che cotahno vo ihyān, cāvā che āma yāhn vo co vo nduhcā Dāya ye, ihyān min che conān ye yuhn vo. ³⁰ Uvo che a tendāhnun Dendiohs uvo ne, din ye che chitahno vo. Ndo yān ye nduco vo, nedin yahn ye uvo, ne quenān cuma che ndeva ye uvo vahchetero.

³¹ A devano cuāco vo te nducote a mān Dendiohs yahino ye uvo ne, ametah duh che co cahnevi uvo tāh ye. ³² Ihyān min ne, andahre āma yahino ye Dāya ye, ate chihco mendāhn ye ihyān, chih ye cāvā nducoyāco vo. Nducote tihcā din ye cāvō vo ne, nde tahque nun din ye dehtenduh chenāhn cāvō vo. ³³ Uvo che a tendāhnun Dendiohs uvo ne, nde hua cochihve yahn ihyān che cuih nunde ye yuhn vo, te a mān Dendiohs nedin yahn ye uvo. ³⁴ Hua cochihve yahn ihyān che cuih nunde ye yuhn vo, te Dihvo vo Jesucristo, ihyān min che chih ye, ne ntuche ye vān tenāhn ne, va ye lādō tāh cuāco Dendiohs, ne a ihyān min che rāhn nan ye uvo. ³⁵ Ametah deh che co din che to ino

Dihvo vo Jesucristo nduco vo. Andahre chuhrihn vo man, andahre din tan ihyan nduco vo man, andahre nde metah che chuh vo man, andahre nde metah tino yuhn vo man, andahre cahnda yuhn vo che vato vo tah vederih man, andahre cahno ihyan uvo man, ate Dihvo vo Jesucristo ne, yahino ye uvo. ³⁶ Tihca rahno ri vo, nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

Dihve nuhn, yahn che ritahno nuhn ndih, rihno ihyan combiero yahn nuhn cuahn dama.

Rihno ye nuhn nduhca che rihno ye itecuche che va che cahno ye ite.

³⁷ Ate nde nduco nduh ne, hua dehva co yuhn vo, te Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che yahino ye uvo ne, redin ye cudado uvo. ³⁸ Chemin che a devano cuaco vo te nde huane vederih, nde huane vedevihche, nde huane angel, nde huane vaco chihnga, nde huane dehtenduh che ri, nde huane dehtenduh che va che co, ³⁹ nde huane nan yaco, nde huane nan yano, nde ama nan dehtenduh chemin chan, hua co din che to ino Dendiohs nduco vo, te ihyan min ne, yahino ye uvo che cuande yahn Dihvo vo Jesucristo.

9

A tendahnun Dendiohs ihyan naci3n yahn Israel

¹ Nduhca che ritahn3 Dihvo vo Jesucristo man, numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs man ne, cuaco rahn r3 nchuhn ²⁻³ te ama yah r3 cava ihyan naci3n yahn man, ama rendedecadin3 cava ye man, nde tuno nahn che co dine man nan Dihvo vo Jesucristo, ndete che nduco chemin co ndevahn ihyan chahn. ⁴ Ihyan chahn ne, ndata yahn Israel ihyan, a nedin daya Dendiohs ihyan, ne numacuahn vederihquentiyon chinduco ye ihyan man, cah ye ndudo yahn ye ihyan man, chihco ye ley yahn ye tah ye man, chicuahn ye ihyan taca

ndeva ye yavenan ye man. ⁵ Ihyan chahn ne, ndata yahn ihyan ndico ihyan. A nan ndata yahn ye quendah Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Dendiohs ye. ¡Ama chahte vederihquentiyon yahn ye, ndeva vo yavenan ye cuahn dama!

⁶ Che chi dine ama yahn ihyan chahn ne, hua co din vo nunde yahn Dendiohs, te ndudo yahn ye ne, rinahn. Che cuaco ne, andahre nducoyaca ye ndata yahn Israel ihyan, ate hua nducoyaca ye chitahno ye. ⁷ Andahre ndata yahn Abraham ihyan, ate hua nducoyaca ye chitahno ye nduhca che chitahno ihyan min. Nan Ndudo yahn Dendiohs a ndirun tuhca: “Atenan van daye Isaac din cuandé ndata yehn.” ⁸ Nduco tihca ne, tumacadino vo che hua nducoyaca ihyan che ndata yahn Abraham nedin yahn Dendiohs ihyan, te atenan ihyan che a necah ye ndudo yahn ye che nedin yahn ye ihyan. ⁹ Ndudo yahn Dendiohs che cah ye Abraham ne, tuhca: “Nda ro yahn ne, dín vederihno, ne Sara ne, ndaca ama daya te.”

¹⁰ A namin no tun nduh che o sahn daya ihyan ndico yuhn vo Isaac, nduco ndahna yahn ye Rebeca. ¹¹ Sahn chahn ne, andahre nde metah cuahteyan se, andahre nde metah din se che ndah, nde huane che chihnga, ate Dendiohs ne, tendahnun ye ama cha sahn chahn, chihco ro ye che retendahnun ye ihyan che ri yeno man ye, atanochan ye. ¹² Rahn ye ri ye chaco se: “Sahn che ive me ne, conan se yahn dihno se che menan.” ¹³ Tihca chinahn nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Tahque din yahinó Jacobo che co Esau.”

¹⁴ Nde hua co cahma vo che hua ndahca che tihca redin Dendiohs, ¹⁵ te a ndirun nan Ndudo yahn ye che rahn ye nduco Moisés tuhca: “Conan vahinó adecoduhno ihyan che ri yeno man.” ¹⁶ Nducote tihca ne, ihyan che ndevahn ye ne, ndiyu yahn ntiyon che redin ye, nde huane yahn

che redin nun ino ye, te atenān che conan vāhino Dendiohs ihyan. ¹⁷ Namin a ndirun nān Ndudo yahn Dendiohs nduhcā che rāhn ye nduco rey yahn Egipto tuhcā: “A u che te yuné che quenen rey, ne redín vederihno nan, rihco ró che āma quenān cumá vederihquentiyon, cadino ihyan numachahte iyehñse.” ¹⁸ Nduco tihcā ne, a ndero ndi che duh che nahn conan vāhino Dendiohs ne, renan vāhino ye, ne duh che nahn din cheche ye chedave yahn ne, redin ye.

¹⁹ Co vate ihyan che rāhco ye che nducote tihcā ne, hua ndāhca che din Dendiohs castigo ihyan nunde, te mān ye redin cheche ye chedave yahn ihyan chahn. ²⁰ Ate nde āma ihyan hua co cāhma nunde ye yahn Dendiohs. A Dendiohs che dendah ye ihyan iyehñse, ne nde āma ihyan hua co cāhma nunde ye yahn ihyan min yahn dehtenduh che redin ye. ²¹ Ihyan che redendah ye chite yāhn ne, co dendah ye che ndāhchan mān, co dendah ye che ndere mān, atanocā che ri yeno mān ye.

²² Atihnocā Dendiohs. Co din ye adecodehno che ri yeno mān ye, ne nde āma ihyan hua co cāhma nunde ye yahn ye. Cuahn che nahn ye ne, co din ye castigo ihyan nunde, cāhco ro ye vederihquentiyon yahn ye. Andahre quenān cuma che din ye castigo ihyan chahn, ate redin chahtino ye yahn ye. ²³ Namin numacuahn vederihquentiyon yahn ye rihco ro ye che āma chahte vedevāhino yahn ye nduco ihyan che a tendāhnun ye nde ro menān. Ihyan chahn ne, ndeva ye ihyan vahchetero. ²⁴ Uvo vān ihyan nación yahn Israel mān, vān ihyan nación chenāhn mān ne, a tendāhnun ye uvo, ²⁵ nduhcā che dirun ihyan profeta Oseas tuhcā:

Rāhn Dendiohs: “Ihyan che hua ihyan yāhn ne, nedin yāhn ihyan.

Ihyan che hua din yahinó ne, din yahinó ihyan.”

²⁶ Namin rahn ye: “Ihyan nación chenahn che ndiyu ihyan yahn ne, nedin dayá ihyan, cahma nducoyaca ihyan che ihyan chahn ne, daya Dendiohs ihyan.”

²⁷ Me ihyan nación yahn Israel ne, rahn Dendiohs yahn ye, dirun ihyan profeta Isaías tuhca: “Andahre ama yahn ihyan nación yahn Israel nduhca che ndeh yahndute che chetave cuahn chito nuniyahn ne, neve ra ye che ndevahn ye, ²⁸ te Dihvo vo Dendiohs ne, nduco nun no din ye castigo ihyan.” ²⁹ Namin dirun ihyan profeta Isaías tuhca: Ndete che Dihvo vo Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero, hua ndedevahn ye neve ihyan nación yuhn vo ne, ametah nde ama vo; a chihno chih vo, nduhca che chihno chih ihyan yan Sodoma man, ihyan yan Gomorra man.

³⁰ Nducote tihca ne, a tumacadino vo che ihyan nación chenahn che nde hua yahn Dendiohs ihyan ne, nducote a chitahno ye ne, nedin yahn Dendiohs ihyan. ³¹ Me ihyan nación yahn Israel ne, renevahnecun ye ley che dirun Moisés, chenan ino ye che ndevahn ye, ate nducote hua dinahn ye ne, hua nedin yahn Dendiohs ihyan. ³² Hua nedin yahn ye ihyan, te ndotenan che cotahno ye ne, tahque ndah ye ne, ndedecadino ye che dinahn ye ley min, ndevahn ye. Ate hua ndevahn ye, te va deh cuande che denda ye, ³³ nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

Cuicovan nchuhn. Dechuh ama ihyan nación yahn ne. Ihyan min ne, nduhca ama tu che conda cah ihyan. Ihyan che hua cotahno ye ihyan min ne, conda ye. Ate ihyan che cotahno ye ihyan ne, ndevahn ye.

10

¹ Dihnó, numacuahn chedave yáhn ricá Dendiohs che ndedevahn ye ihyan nación yahn Israel. ² U ne, ráhn te ihyan chahn ne, rahco ye te ama redinahn ye che rihquenityon Dendiohs, ate nde hua renahn ye vederihquentyon yahn ye. ³ Tihcá, te nducote nde hua devano ye vederihquentyon yahn Dendiohs che ndo yan ye nduco ihyan, nedin yahn ye ihyan ne, rahcotahn ye yahn vederihquentyon min, riquendi ye vededevano yahn man ye. ⁴ Dendiohs ne, rene din yahn ye nducoyaca ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo. A cava ihyan min che chihno vederihquentyon yahn ley che dirun Moisés.

⁵ Moisés ne, dirun ye te ihyan che dinahn ye che rihquentyon ley min ne, nedin yahn Dendiohs ihyan. ⁶ Me che nedin yahn Dendiohs ihyan che ritahno ye ne, co vate ihyan che duche rino ye, ne tuhca rahñ ye: “¿Duhra chahn vahchetero, ndihchero che min chica ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehñse? ⁷ ¿Duhra chahn van tenahn, ndihchero che ntuche ihyan min?” Ama vedetundo che tihca rahñ ihyan, ⁸ te nan Ndudo yahn Dendiohs ne, a ndirun tuhca: “Ndudo cuaco ne, a va tah nchuhn.” Ndudo min ne, a ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo che rahndudo nuhn. ⁹ Cava che ndevahn nchuhn ne, nahn che cotahno ne numacuahn chedave yahn ne, che Dihvo vo Jesucristo ne, ndedetuhche Dendiohs ihyan van tenahn, ne cahma ne che a ihyan min che Dihve ne, renevahnecun ne ihyan. ¹⁰ Tihca, te ihyan che numacuahn chedave yahn ye ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, ne rahñ ye che ihyan min che renevahnecun ye ne, ndevahn ye, ne rendo yan Dendiohs nduco ye, rene din yahn ye ihyan.

¹¹ Nan Ndudo yahn Dendiohs ne, a ndirun tuhca: “Ade-

coduhno ihyan che ritahno ye ihyan min ne, hua conda ye.” ¹² Tihc̄a, te nducoȳaca ihyan, ihyan nación yahn Israel m̄an, ihyan nación chen̄ahn m̄an, a ihyan min che Dihve ye, ne yahino ye nducoȳaca ihyan che ritahno ye ihyan, rendeva ye yaven̄an ye. ¹³ Namin a ndirun tuh̄c̄a: “Nducoȳaca ihyan che cuah ye Dihvo vo ne, ndevahn ye.” ¹⁴ Ate ndete che hua ritahno ye Dihvo vo ne, nde hua cuah ye ihyan. Ndete che hua nihnevan ye ndudo yahn ye ne, nde hua cotahno ye ihyan. Ndete che metah duh che cuahndudo ne, nde hua cahnevan ye ndudo yahn ye. ¹⁵ Ndete che hua dechuh Dendiohs ihyan che cuahndudo ye ne, nde metah duh che cuahndudo. A ndirun n̄an Ndudo yahn Dendiohs tuh̄c̄a: “¡Ama ndah ro yuhn vo!, che rend̄a ihyan rahndudo ye ndudo ndah yahn Dendiohs, din che nd̄ahc̄a cuahtenan vo.”

¹⁶ Ate hua nducoȳaca ihyan redinahn ye yahn ndudo min nduhc̄a che dirun ihyan profeta Isaías tuh̄c̄a: “Dihvé, neve ra ihyan che ritahno ye ndudo yahn ne che rahndudo nuhn.” ¹⁷ C̄ava che cotahno ihyan Dihvo vo Jesucristo ne, va che cahnevan ye ndudo yahn ye.

¹⁸ Nde hua co c̄ahma ihyan che hua chihnevan ye ndudo min, te n̄an Ndudo yahn Dendiohs a ndirun tuh̄c̄a: Ndudo yahn ye ne, a chetuhn numachahte iyehense. A chihnevan nducoȳaca ihyan.

¹⁹ Me ihyan nación yahn Israel ne, a chenahn ye ndudo min, te Moisés men̄an vihca dirun ye tuh̄c̄a: R̄ahn Dendiohs: “U ne, nedin yáhn ihyan nación chen̄ahn che r̄ahco nchuhn che ndere ihyan ye, dín che co ve ne m̄an, co t̄an ne m̄an.”

²⁰ Nde tahque numa dirun ihyan profeta Isaías tuh̄c̄a: R̄ahn Dendiohs: “Ihyan nación chen̄ahn che nde hua tumac̄ah ye u ro men̄an ne, c̄ahco ró vederihquentiyon yáhn v̄an ye, ne cotahno ye u.”

²¹ Me yahn ihyan nación yahn Israel ne, dirun ye ndudo che rah̄n Dendiohs yahn ye tuh̄ca: “Cuahn d̄ama riyah̄vé nchuhn, ate rah̄cotah̄n ne yáhn.”

11

Ihyan nación yahn Israel che ndevahn ye

¹ Co vate ihyan che rah̄co ye, che a ama yune no chacondah̄ vedame Dendiohs ihyan yahn ye, ihyan nación yahn Israel. Ate hua tih̄ca. A devano cuacó, te u ne, ihyan nación yahn Israel u. Abraham man, Benjamín man, che ihyan ndico yáhn. ² Dendiohs ne, hua chacondah̄ vedame ye ihyan che a tendahnun ye nde a rah̄n me. A devano nchuhn nduh̄ca che covah̄ ihyan profeta Elías, ndirun yahn nan Ndudo yahn Dendiohs. Cah̄n nunde ye yahn ihyan nación yahn Israel tuh̄ca: ³ “Dihvé, ihyan sih ne, a chihno chihno ye ihyan profeta yahn ne, a chihno ndahtera ye nducuah̄n nan ta yahn ne. A deman u che ametah̄ cah̄no ye, ne rinuhn ye u che cah̄no ye u.” ⁴ Ate a devano ne nduh̄ca che ndaconan Dendiohs yahn ye. Rah̄n ye: “Vate ca te ndache mil ihyan yáhn che metah̄ ndeva ye yavenan̄ Baal che redin ihyan sih dendiohs yahn ye.” ⁵ Atihnoc̄a man ro cuh, te yah̄n ihyan nación yahn Israel che tendahnun Dendiohs ihyan numacuahn vedeyahino yahn ye. ⁶ Nducote yahn che yahino ye ihyan chahn che tendahnun ye ihyan ne, a ndero ndi che ndiyu cava che dinahn ihyan chahn ley che dirun Moisés. Ndete che yahn che dinahn ye ley min che tendahnun Dendiohs ihyan ne, tuhme nde hua rendotenan ye vedeyahino yahn Dendiohs cava che ndevahn ye.

⁷ Hua nducoyaca ihyan nación yahn Israel chi ndevahn ye nduh̄ca che ndedecadino ye. Atenan̄ ihyan che tendahnun Dendiohs che ndevahn ye. Me ihyan chenah̄n ne, din

cheche Dendiohs chedave yahn ye,⁸ nduhc̄a che a ndirun n̄an Ndudo yahn ye tuhc̄a:

Din Dendiohs che anduhnec̄a che a ndih chedave yahn ye. Nde meniyon ne, rendihchero no ye, ate hua renchan̄an ye,

rihnevan no ye, ate hua renahn ye.

⁹ Namin dirun David tuhc̄a:

Dihvé, codin ne che dehtenduh vihco che redin ihyan sih din che denda ye.

¹⁰ Cuacondah vedame ne ihyan cuahn d̄ama, codin ne castigo ihyan.

¹¹ Co rahco ihyan che din cheche Dendiohs chedave yahn ihyan naci6n yahn Israel c̄ava che ama yune no conda ye. Ate hua tihc̄a, te che chahcotahn ihyan chahn yahn Dendiohs, chahtendihco ye nunde ne, ndaca yune che ndevahn ihyan naci6n chenahn. Ndihchero ye che rendevahn ihyan naci6n chenahn ne, din nun ino ye, ndonun yune ye nevahncun ye vederihquentiyon yahn Dendiohs. ¹² Nducote c̄ava nunde yahn ihyan naci6n yahn Israel ama ndahc̄a chahno ihyan naci6n chenahn, ndevahn ye ne, nde tahque ndahc̄a yahn ye cuahn che ndeva Dendiohs nducoyaca ihyan naci6n yahn Israel.

¹³ Nchuhn ihyan naci6n chenahn, u ne, a tendahnun Dendiohs u che co ap6stol, cuahndud6 ndudo yahn ye van nchuhn. Redin ntiyon yahn ye numacuahn chedave yahn, ¹⁴ te nahn che ndihchero ihyan naci6n yahn nduhc̄a che rendedevahn Dendiohs nchuhn. A huane din nun ino neve ye, codama ye nduco ne, cotahno ye Dihvo vo Jesucristo, ndevahn ye. ¹⁵ A c̄ava che chacondah vedame Dendiohs ihyan naci6n yahn Israel che ndahc̄a chahno ihyan naci6n chenahn, ndo van Dendiohs nduco ye. Che ndeva ye nducoyaca ihyan naci6n yahn Israel ne, nde tahque ndahc̄a yahn ihyan naci6n chenahn, anduhnec̄a

ndete che a ndih ye, ne ntuche ye van tenahn. ¹⁶ Cuahn che renevahne_{cun} Dendiohs ama vedino ne, renevahne_{cun} ye nducuah_n. Atihnocano tun ihyan ndico che chihco ndata ye ihyan naci_{on} yahn Israel. Nducote a ndeva Dendiohs ihyan chahn ne, namin ndeva ye nducoyaca ndata yahn ye.

¹⁷ Che chacondah vedame Dendiohs ama yahn ihyan naci_{on} yahn Israel ne, anduhneca ndete che chindudo ye dune ama yahn olivo ndah. Che ndeva ye nchuhn, ihyan naci_{on} chenahn ne, anduhneca ndete che chetah ye dune yahn olivo chano, ndahco menun ye nan che chica ye dune yahn olivo ndah me, cava che a nan duto yahn olivo ndah me cuhnde cue yahn. ¹⁸ Ate hua din yade nchuhn cava chemin. Cuenecahco ne te a ihyan ndico yahn ihyan chahn che tihyon yune ye nchuhn che chitahno ne, ndeva Dendiohs nchuhn.

¹⁹ Co rahco nchuhn te yahn che tahque ndah ihyan ne che co ihyan chahn che ndeva Dendiohs nchuhn menun ye, chacondah vedame ye ihyan. ²⁰ Cuaco che ndeva Dendiohs nchuhn menun ye, ate hua din yade ne cava chemin. Tahque ndah ne, cuihco ne cudado. Cuenecahco ne te a yahn che hua chitahno ihyan chahn che chacondah vedame Dendiohs ihyan. Namin cuacondah vedame ye nchuhn, ndete che cuahcotahn ne yahn ye. ²¹ Tihca, te nducote chacondah vedame Dendiohs ihyan chahn, andahre ihyan yahn ye, nde tahque nun cuacondah vedame ye nchuhn, ndete che cuahcotahn ne yahn ye. ²² Condi_{hche} nchuhn. Dendiohs ne, nduhca che ndah ye ne, tihca cahnda ye. Chi tan ye nduco ihyan chahn che chahcotahn ye yahn ye, ne din yahino ye nchuhn che dinahn ne yahn ye. Ndete che quendi ne dinahn ne yahn ye ne, quendi ye din yahino ye nchuhn. Ndete che hua ne, namin cuacondah vedame ye nchuhn. ²³ Ihyan chahn

ne, ndete che nto ino ye che chahcotahn ye, ndaconan cotahno ye ne, ndeva Dendiohs ihyan, te quenan cuma ye vederihquentiyon che ndeva ye ihyan. ²⁴ Tihca, te nducote ndeva Dendiohs nchuhn, andahre hua ihyan yahn ye nchuhn, nde tahque nun ndeva ye ihyan chahn, te ihyan yahn ye ihyan.

Va che ndevahn nducoyaca ihyan nación yahn Israel

²⁵ Dihno, cava che hua din yade ne, duche rino ne ihyan nación yahn Israel ne, te cuandé nchuhn ama ndudo che nde hua devano ihyan ro menan. Ihyan chahn ne, yahn ye din cheche Dendiohs chedave yahn ye, nde conan cotahno ihyan nación chenahn che a va cade che cotahno ye. ²⁶ Cuihno min ne, ndedevahn Dendiohs nducoyaca ihyan nación yahn Israel nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn ye tuhca:

Nchuhn ihyan nación yahn Israel, ndata yahn Jacobo, tendahnun ama ihyan nación yahn ne, ndedevahn ye nchuhn,

din ye che nto ino ne nunde yahn ne.

²⁷ Tuhme nchahco nunde yahn ne, conahn trato che a chihco cade nduco ne.

²⁸ Ihyan nación yahn Israel ne, hua dinahn ye vederihquentiyon yahn Dendiohs, chahcotahn ye yahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. Nduco chemin ne, ndaca yune che ndevahn ihyan nación chenahn. Ate Dendiohs ne, a tendahnun ye ihyan ndico yahn ihyan chahn, ne chemin che yahino ca ye ihyan. ²⁹ Tihca, te Dendiohs ne, nducuahn che rihco cade ye ne, redinahn ye. Vederihquentiyon che recah ye ihyan ne, hua renevih ye. Ihyan che renevin yahn ye ne, hua racondah vedame ye ihyan. ³⁰ Nchuhn ihyan nación chenahn ne, chahcotahn ne yahn Dendiohs ro menan, ate man ne, quenan vahino

ye nchuhn yahn che rahcotahn ihyan nación yahn Israel yahn ye. ³¹ Rahcotahn ye yahn Dendiohs man ro cuh, ate nduhca che quenah vahino Dendiohs nchuhn ne, namin conan vahino ye ihyan chahn. ³² Tihca, te Dendiohs ne, din cheche ye chedave yahn nducoyaca ihyan iyehense, cava che cuahtendihco nducoyaca ye nunde, ndaca yune che conan vahino ye ihyan.

³³ ¡Ama devano Dendiohs! ¡Ama ndahca vederendecadino yahn ye! ¡Nde hua renan retumacadino vo nducuahh che rihco cade ye man, che redin ye man! ³⁴ Nde ama ihyan hua retumacadino ye che rendedecadino Dendiohs. Nde ama ihyan hua tuno vededevano yahn ye. ¡Dehra che cacuahh ye Dendiohs? ³⁵ Nde ama ihyan ametah dehva yahn ye che cah ye Dendiohs. Ndiyu che quendihco Dendiohs yahn ihyan che redin ye che ndah nduco ye, te che renan vahino ye ihyan. ³⁶ Tihca, te nducuahh dehtenduh che va ne, a yahn Dendiohs, a man ye dendah ye. Ndeva vo yavenan ye cuahn dama. Tihca co.

12

Nduhca che va che cuahtechica ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

¹ Dihno, nducote quenah vahino Dendiohs nchuhn, nedin yahn ye nchuhn ne, ríca nchuhn che numacuahh vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn ye ndahco ne chedave yahn ne tah ye nduhca ama vedino ndah che conan ino ye. ² Hua quendi nchuhn vedeyeno yahn man ne. Tahque ndah ne ne, condahcorun ne vederendecadino yahn ne cava che runecade cuahtechica ne nduhca che nahn Dendiohs.

³ Nducote yahino Dendiohs u, te ye vederihquentiyon u ne, riyahvé nchuhn che hua ndedecadino ne che ama

devano ne, chuhnan ne vederihquentiyon che chenan cuma ne. Tahque ndah ne, runecade ndedecadino ne, ne codin chahtino ne Dendiohs, codinahn ne tunoca vederihquentiyon che nte ye queri ama ne. ⁴Ihyan ne, tah ye man, cah ye man, ndutinan ye man ne, a vih vih ntiyon che redin queri ama. ⁵Atihnoça uvo. Andahre ama yahn uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo, ate ama cuan no ndi vo nduco vih. Ate va te va ntiyon che redin queri ama vo man, rendotenan vo vih man.

⁶Dendiohs ne, te ye ama ama nan vederihquentiyon queri ama vo, ne nahn che runecade dinahn vo. Duh ihyan che quenán cuma ye vederihquentiyon che cuahndudo ye ndudo che te Dendiohs ne, cuahndudo ye anduhneva che cah Dendiohs, hua tihdenan ye che cahma ye. ⁷Duh ihyan che quenán cuma ye vederihquentiyon chete yaco ne, runecade dinahn ye. Me ihyan che quenán cuma ye vederihquentiyon che cacuahn ye Ndudo yahn Dendiohs ne, runecade cacuahn ye. ⁸Me ihyan che quenán cuma ye vederihquentiyon che yahve ye ihyan chenahn ne, yahve ye ihyan nduco ndah. Me ihyan che cah ye vedino ne, cah ye numacuahn chedave yahn ye. Me ihyan che ndinan ye chete yaco ne, cahcantiyon ye nduco cudado. Me ihyan che din ye vedevahino ne, din ye numacuahn chedave yahn ye.

⁹Cuahtenan cuma nchuhn vedeyahino numacuahn chedave yahn ne. Hua din ne dehtenduh che chihnga; codin ne che ndah. ¹⁰Codin ne cuande anduhneca ndete che dihno ne vih. Codin yahino ne vih, cuenevahnecon ne vih.

¹¹Codin ne ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo numa ino ne, hua din dahnde ne.

¹²Numacuahn vedeyeno cuahtenan ino ne che dinahn Dendiohs ndudo yahn ye nduco ne. Codin chahtino ne

cuahn che chuhrihn ne. Covah ne cuahn dama.

¹³ Cuenan ne dihno vo che va vederetahn yahn ye. Cuenevahneacun ne ihyan che nda ye ndevaco ne.

¹⁴ Ihyan che redin tan ye nduco ne ne, ndotenan che cahva ne nduco ye ne, cuica ne Dendiohs che din ye che ndah nduco ye.

¹⁵ Cuinduco ne ihyan che yeno ye man, ihyan che ri ndache ye man, cuenecah yan ne chedave yahn ye.

¹⁶ Ndahca cuahtenan ne nduco vih. Co dama ne nduco ihyan che necun ye. Hua din yade ne man, hua din cun ne man.

¹⁷ Hua dama co ne nduco ihyan che redin tan ye nduco ne. Runecade cuahtenan ne nan nducoyaca ihyan.

¹⁸ Cuihco nchuhn cudado nan nducuahn, cava che hua ndaca yune che co tan ihyan nduco ne. ¹⁹ Dihno che yahino nchuhn, hua cuahtenun ino ne vedetan nduco vih. Tahque ndah ne ne, condahco ne tah Dendiohs cava che techecade ye, te a ihyan min che va che techecade ye nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn ye: "U quenán cumá che dín castigo ihyan nunde. U ndahco menún yahn ye."

²⁰ Namin a ndirun: "Hua cuahtenun ino nchuhn vedetan nduco ihyan che redin tan ye nduco ne. Tahque ndah ne ne, codin ne che ndah nduco ye. Ndete che cuico ye ne, cah ne che cheh ye, ndete che yaca ye ne, cah ne che cuh ye, te nduco chemin ne, din ne che co cuihnan ye, ne nto ino ye." ²¹ Hua cuahneacun ne che denda ne, din vedetan yahn ne. Tahque ndah ne ne, codin ne che ndah cava che hua denda ne.

13

¹ Nducoyaca nchuhn ne, codinahn ne yahn ihyan ndinan man, intiyahn yahn yan vaco ne man, te nducoyaca intiyahn ne, a Dendiohs necah ye vederihquentiyon ihyan, chaconahn ye ihyan nan ntiyon. ² Chemin che

ihyan che cuahcotahn ye yahn intiyahn ne, va che co ye castigo, te nde yahn Dendiohs rahcotahn ye, yahn che ihyan min raconahn ye ihyan chahn nan ntiyon. ³ Ihyan che runecade vatechica ye ne, ametah deh cuande che din vah ye intiyahn. Ate ihyan che chendihco ye nunde ne, ihyan chahn che vah ye intiyahn. Ndete che hua nahn cuahtenun ndeh ne yahn intiyahn ne, runecade cuahtechica ne. Tuhme co yeno ye nduco ne, ⁴ te raconahn Dendiohs ihyan nan ntiyon cava che ndah yahn ne. Ate ndete che rahcotahn ne yahn intiyahn ne, tuhme che cuaco, din vah ne ihyan, te a man Dendiohs cah ye vederihquentiyon ihyan, cava che din ye castigo ihyan che chendihco ye nunde. ⁵ Va che dinahn vo yahn intiyahn, ndiyu yahn che vah vo che co vo castigo, ate yahn che a devano vo che tihca nahn Dendiohs. ⁶ Nducote renevahnecon ne Dendiohs ne, va che nedihve ne cade iyo yahn ne che rica intiyahn. Tihca, te a man Dendiohs raconahn ye ihyan chahn nan ntiyon, ne a min chenah ye ro ro.

⁷ Nducoyaca intiyahn che caca ye cade iyo yahn ne ne, cuenedihve ne. Nducoyaca ihyan ndinan man, intiyahn man ne, cuenevahnecon ne ihyan man, codin yahino ne ihyan man. ⁸ Cuenedihve ne nducuahn che chendihco ne yahn ihyan. Codin yahino ne nducoyca ihyan, te ihyan che redin yahino ye ne, redinahn ye vederihquentiyon yahn Dendiohs ⁹ che ndirun tuhca: “Hua din duche yehn che a nihnevaque. Hua cahne ihyan. Hua doque. Hua ndere cacueh dame nunde ihyan. Hua din idihye nduco dehtenduh yahn ihyan.” Nducuahn vederihquentiyon che tuhchan ne, rendo dama nan vederihquentiyon cuh: “Codin yahine nducoyaca ihyan nduhca che yahine man di.” ¹⁰ Ihyan che yahino ye ihyan chenahn ne, hua ndere redin ye nduco ye. Chemin che cuahn che yahino vih vo

ne, redinahn vo vederihquentiyon yahn Dendiohs.

¹¹ Avane ne, a devano nchuhn te cahnda ro che vato vo. Cuahteyan ne, te a cochi nino ro che ndedevahn Dendiohs uvo. ¹² A nun cuihno ro cuh che ndere redin ihyan, a nun ndeva Dendiohs uvo. Chemin che nahn che hua din vo dehtenduh che chihnga. Nahn che cuahteyan vo nduhca sandado che a vateyan se, nda se dehtenduh che ndedevahn nduco se sahn. ¹³ Nahn che ama runecade cuahtechico vo nduhca che rahtechica ihyan che renahn ye. Hua cocoh vo man, hua cuahto vo vihco vedecoh man, hua ndere cuahtechico vo, cuahtendihco vo nunde man, hua cuahte canda vo man, hua din ve vo yahn vih man. ¹⁴ Ndotenan che cuahtechico vo vedeyeno yahn man vo ne, cochahtino vo Dihvo vo Jesucristo, runecade cuahtechico vo nduhca che nahn ye.

14

Hua ndahca che ndahchenan vo vih

¹ Me dihno vo che metah conahn ndah ye vederihquentiyon yahn Dendiohs ne, cuenevahnecon ne ihyan. Hua cuhma chende ne nduco ye yahn vederihquentiyon yahn Dendiohs che hua dama renahn ne nduco vih. ² Vate dihno vo che ritahno ye che ndiyu nunde che cheh ye nducuahn nan dehtenduh. Namin vate dihno vo che metah conahn ndah ye vederihquentiyon yahn Dendiohs, ne rahco ye che cuahtendihco ye nunde ndete che cheh ye yute. ³ Dihno vo che hua dehve rahco ye, reh ye nducuahn nan dehtenduh ne, hua ndahca che ndahchenan ye dihno vo che vahino ye cheh ye yute. Namin dihno vo che hua reh ye yute ne, hua ndahca che ndahchenan ye dihno vo che reh ye nducuahn nan dehtenduh, te a nedin yahn Dendiohs ihyan chahn. ⁴ Hua ndahca che cuih nunde ne yahn mozo yahn tama ihyan, te ndete che ndahca quenah

mozo me nduco dihve ye, o hua ne, chemin ne, a mañ dihve ye rano cuande yahn ye. A namin no tun ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, te a mañ Dihvo vo nda cuande yahn ye ihyan.

⁵ Namin vate dihno vo che ndihco vih ye ro che tahque renevahnecun ye. Vate tun dihno vo che rañn ye che a daña no nducuahn ro. Queri ama ihyan ne, va che ndedecadino ndah ye cha che ndahca din ye cava che cuhndemañ ino ye nañ Dendiohs. ⁶ Ihyan che renevahnecun ye ama ro ne, rendeva ye yavenañ Dihvo vo Jesucristo. Atihnoça ihyan chenahn, te andahre hua renevahnecun ye ro min ne, ate namin nduco ye rendeva ye yavenañ Dihvo vo. A namin no tun ihyan che hua vahino ye reh ye nducuahn nañ dehtenduh, te nducote renecañ ye nundihve cuahn Dendiohs cava ne, rendeva ye yavenañ Dihvo vo. Atihnoça ihyan che rañco ye che hua ndahca che cheh ye ama o nañ dehtenduh, te nducote renecañ ye nundihve cuahn Dendiohs cava dehtenduh che reh ye ne, namin nduco ye rendeva ye yavenañ Dihvo vo.

⁷ Ndiyu chenahn mañ vo che vato vo, nde huane chenahn mañ vo che coh vo. ⁸ Che vato vo ne, a Dihvo vo Jesucristo che rihquentiyon ye uvo, ne che coh vo ne, a ihyan min che ndeva ye uvo. Chemin che a vato vo, o coh vo, a yahn ye uvo, ⁹ te a chih ye, ne ndaconan ntuche ye cava che co yahn ye nducoyaço vo, a chenduche vo, o a ndih vo.

¹⁰ Hua ndahca che cua cuando vo dihno vo, ndahchenan vo ihyan, te Dihvo vo Jesucristo ne, va che techecađe ye yahn nducoyaço vo, ¹¹ nduhca che a ndirun nañ Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

Rañn Dihvo vo Dendiohs: “Numacuahn vederihquentiyon yahn rañn rí nchuhn te va che nevahnecun nducoyaça ihyan u,

ndeva ye yavenán.”

¹² Nduco tihça ne, a devano vo che queri ama vo ne, va che necah cuando vo Dendiohs yahn dehtenduh che redin vo.

Hua din vo che co ndache dihno vo

¹³ Nducote a Dendiohs nda cuande yahn ye uvo ne, hua redin yahn che quendi vo cahma nunde vo yahn vih. Tahque ndah ne, ndedecadino vo, te hua ndahça che çava dehtenduh che redin vo, ndaca yune che co ndache dihno vo, cuahtendihco ye nunde. ¹⁴ Nduhça che ritahnó Dihvo vo Jesucristo ne, a devano cuacó te ametah nde ama nan dehtenduh che reh ihyan che din che cuahtendihco ye nunde. Ate ndete che vate ihyan che vahino ye cheh ye ama o nan dehtenduh ne, tahque ndah hua cheh ye, te ndete che cheh ye ne, chihnga co ino ye, ne nduco chemin condihco ye nunde. ¹⁵ Ndete che çava dehtenduh che reh nchuhn rendaça yune che to ino dihno ne ne, rihco ro ne che hua chenah cuma ne vedeyahino. Cuihco ne cudado nan nducuahn che reh ne. Hua ndahça che çava chemin ndaca yune che to ino dihno ne, condihco ye nunde, te namin çava ihyan min che chih Dihvo vo Jesucristo. ¹⁶ Cuihcoman ne queri ama dehtenduh che redin ne, andahre devano ne che ndah, ndete che çava chemin che ndaca yune che chihnga co ino ihyan chenahn. ¹⁷ Tihça, te che nguahco yuhn vo nan Dendiohs ne, ndiyu yahn dehtenduh che reh vo man, rih vo man. Che tahque nahn ye ne, che numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn ye, runecađe cuahtenan vo man, ndahça cuahtenan vo nduco vih man, cuahtenan cumo vo vedeyeno man. ¹⁸ Nducoyaco vo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, nahn ye che tihça dinahn vo. Ndete che tihça dinahn vo ne, nedin yahn Dendiohs uvo man, nevah necun nducoyaca ihyan uvo man.

¹⁹ Din vo cuande, ne din nun ino vo çava che ndahça cuahtenan vo nduco vih man, conan vih vo man, cotahn vo numa ino vo Dihvo vo Jesucristo man. ²⁰ Cuihco nchuhn cudado nan nducuahn che reh ne, çava che hua ndaca yune che to ino dihno vo che ritahn vo Dihvo vo Jesucristo. Cuaco che nducuahn dehtenduh che reh vo ne, hua redin che rahtendihco vo nunde. Ate nahn che cahco vo cudado che hua çava chemin to ino dihno vo, te ndete che tihça ne, cuahtendihco vo nunde. ²¹ Ama nunde ndete che yahn che reh vo yute, o rih vo vino, o redin vo tama nan dehtenduh, ndaca yune che co ndache dihno vo, to ino ye. ²² Uvo che devano cuaco vo che nducuahn dehtenduh che reh vo ne, hua redin che rahtendihco vo nunde ne, hua nahn che cuacotuhn vo ndudo yahn chemin van dihno vo chenahn, te denan chihnga co ino ye. Nahn che man no vo devano vo. Namin Dendiohs ne, a devano ye. ¡Ama ndah ro yahn ihyan che a devano cuaco ye che hua rahtendihco ye nunde çava dehtenduh che reh ye! ²³ Me ihyan che ritahn ye che hua ndahça che cheh ye ama nan dehtenduh, ne reh ye ne, rahtendihco ye nunde yahn che man ye chihnga ri ino ye. Tihça, te nducuahn dehtenduh che redin vo che o rendedecadino vo ne, rahtendihco vo nunde.

15

Cuahtenan cumo vo vedechahtino çava ihyan chenahn

¹ Uvo che a renahn vo vederihquentiyon yahn Dendiohs ne, nahn che din chahtino vo yahn dihno vo che ametah conahn ndah ye, te hua ndahça che din vo dehtenduh che ri yeno man vo, ndete che çava chemin co ran ye. ² Queri ama vo che a renahn vo vederihquentiyon yahn Dendiohs ne, nahn che din vo nducuahn çava che ndah yahn dihno vo che hua ndah renahn ye, nahn che conan vo ihyan çava che conahn ndah ye. ³ Tihça, te Dihvo vo Jesucristo

ne, hua nuhn ye che ndah yahn man ye, nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Vedetan yahn ihyan che hua ri rendihche ye ndih ne, andahre ndiyu cava che ndah yahn man, ate u ntuma chihvé nducuahn.”
⁴ Nducuahn che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs nde a rahn me ne, a ndirun cava che cohahtino vo Dihvo vo Jesucristo, necah yan vo chedave yuhn vo, ne cuahtenan ino vo che ndeva ye uvo. ⁵⁻⁶ Dendiohs, Chida Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che redin ye che rahtenan cumo vo vedechahtino, renecah yan ye chedave yuhn vo ne, din ye che ndahca cuahtenan nchuhn nduco vih, nduhca che nahn Dihvo vo, cava che dama ndeva nducoyaco vo yavenan ye.

Chetuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo van ihyan naci3n chenhahn

⁷ Nduhca che nevahnecon Dihvo vo Jesucristo nchuhn ne, tihca cuenevahnecon ama tama ne vih, cava che cua cuande ihyan chenhahn che tihca redin ne, ne ndeva ye yavenan Dendiohs. ⁸ Cuenecahco nchuhn te Dihvo vo Jesucristo ne, chinan ye ihyan naci3n yahn Israel, chihco ro ye che dinahn Dendiohs ndudo yahn ye che cah ye ihyan ndico yahn ihyan chahn. ⁹ Namin tihyon yune ye ihyan naci3n chenhahn che ndeva ye yavenan Dendiohs yahn che quenah vahnino ye ihyan. Nducote Dihvo vo Jesucristo ne, chinan ye ihyan naci3n yahn Israel man, ihyan naci3n chenhahn man ne, a ndero ndi che nahn che nevahnecon ihyan chahn vih. A devano vo te ihyan naci3n chenhahn ne, va che co cuande ye van ihyan yahn Dendiohs, te chemin ne, a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

Ndeva yavenan ne van ihyan naci3n chenhahn,
 catá himno, ndonán ndih.

¹⁰ Namin ndirun:

Nchuhn ihyan nación chenahn, cuando dama ne nduco ihyan yahn Dendiohs, cuendeva ne nduco vih yavenan ye.

¹¹ Namin ndirun:

Nchuhn ihyan nación chenahn, cuendeva nducoyaca ne yavenan Dihvo vo Dendiohs.

¹² Namin dirun ihyan profeta Isaías:

Nan ndata yahn Isaí quendah ama ihyan che cahcantiyon ye nación chenahn, cochahtino ihyan chahn ihyan.

¹³ Dendiohs, ihyan min che redin ye che chenano ino vo ihyan ne, din ye che cotahno ne Dihvo vo Jesucristo, co yeno ne, ne ndahca cuahtenan ne, cava che numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn ye cochahtino ne ihyan.

¹⁴ Dihno, retumacadinó te ama ndah ihyan nchuhn man, ama chenano cuma ne vededevano man, nde devano cacuahn ne vih. ¹⁵ Andahre tihca ne, dirun yahn ne cava che ntiyon yan yahn ne vederihquentiyon yahn Dendiohs, nde ama dito yahvé nchuhn yahn ama o nan. Tihca din, te numacuahn vedeyahino tendahnun Dendiohs u, ¹⁶ che din ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo van ihyan nación chenahn, cuahndudó ndudo ndah yahn ye, cava che cotahno ihyan chahn, ne ndeva ye ihyan, cahco vih Vaco Ndah yahn ye ihyan.

¹⁷ Ama yenó che ama ndahca rinahn ntiyon yahn Dendiohs che redin, yahn che rinan Dihvo vo Jesucristo u. ¹⁸ Nde hua cahquinó cahma che a man che redin ntiyon min, te a Dihvo vo Jesucristo che redin ye. A ihyan min che redin ye che rinahn ntiyon che redin, ritahno ihyan nación chenahn. Nan nducuahn che rahndudó man, che redin man ne, a man ye retihyon yune ye u. A yahn chemin no che te cuandé nchuhn. ¹⁹ A ihyan

min che redin ye vederihno man, redin ye che quenan cumá vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs man. Chemin che numachahte, nde yan Jerusalén, nde yahn yahn Ilírico, chacotúhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. ²⁰ Nduco tihcá ne, din nun inó che quechicá rahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo van ihyan che ametah cahnevan ye nde ama yune, cava che hua condá mendáhn, cuahndudó nan che a nedin tãma ca ihyan ntiyon. ²¹ Tihcá dín, cava che conahn nduhcá che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhçá:

Ihyan che hua devano ye ne, cahnevan ye ndudo yahn ihyan min che a va çade che dechuh Dendiohs, ne conahn ye.

Pablo ne, nahn çahn ye yan Roma

²² Nducote rahndudó ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo van ihyan che metah cahnevan ye ne, chemin che nde meniyan ametah co chí quendihcheró nchuhn. ²³ Ate nducote ama chacotúhn ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo numachahte yahn cuahnguh man, nducote a ama ndeh nduyo nahn chí quendihcheró nchuhn man ne, ²⁴ chemin che quenan inó che conán neve ro nduco nchuhn yan vaco ne, ne cuahn che çahn yahn yahn España ne, conan ne u, ndaca che chuhnún yune. ²⁵⁻²⁶ Numanahn min ne, çahn yan Jerusalén, te dihno vo che vate ye yahn yahn Macedonia man, Acaya man ne, a nedin dãma ye ama vedino cava dihno vo che metah dehva yahn ye che vate ye yan min, ne va che nú yahn ye. ²⁷ Dihno vo ihyan nación chenahn chahn ne, ama yeno ye, din dãma ye vedino min. Tihcá redin yahn che din ye, te a cava ihyan nación yahn Israel che ndaca yune che chitahno ye Dihvo vo Jesucristo, ndevahn ye, ne ndahçá che conan ye ihyan chevah van ihyan nación yahn Israel che vate

ye yan Jerusalén. ²⁸ Cuahn che a dináhn ntiyon min, necáh vedino me t_hah ihyan chahn ne, va che chúh yan vaco nchuhn, cáhn yahn yahn España. ²⁹ A devano cuacó te cuahn che ndá t_han ne, numacuahn vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo cuahndudó ndudo yahn ye, ne ama cochihve yahn ne.

³⁰ Dihno, numacuahn vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo man, numacuahn vedeyahino yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs man, ricá nchuhn che conan ne u, covah ne numa ino ne, ³¹ cava che ndedevahn Dendiohs u t_hah ihyan che hua ritahno ye che vate ye estado yahn Judea. Namin cava che, dihno vo che vate ye yan Jerusalén ne, nevahnecon ye vedino che quendá. ³² Namin cava che cuahnecon ye che numacuahn vedeyeno ndá yan vaco ne, necáh yan ne chedave yáhn. ³³ Dendiohs, ihyan min che redin ye che ndáhca rahtenan vo, conduco ye nducoyaca nchuhn. Tihca co.

16

Renecah Pablo Dendiohs dihno vo

¹ Ricá nchuhn cava cahvo vo Febe, ihyan min che ndi cuande ye van intiyahn yaco che vate ye yan Cencrea, ² che nevahnecon ne ihyan nduhca che nahn Dihvo vo Jesucristo che nevahnecon vo ihyan yahn ye. Cuenan ne ihyan nan adecodehno vederetahn yahn ye che va, te man ye ne, ndinan ye ama yahn ihyan. Namin chinan ye u.

³ Che cuande yáhn ne, cuenecah ne Dendiohs Aquila nduco ihyan ndah_ta yahn ye Priscila. Ihyan chahn ne, combiero yáhn nan ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo, ⁴ nde chihco mendahn ye ihyan cava che ndedevahn ye u. U man, nducoyaca dihno vo nación chenahn man ne, renecah nuhn nundihve cuahn ihyan chahn. ⁵ Namin cuenecah ne Dendiohs nducoyaca dihno vo che rendo

dama ye ndevaco ihyan chahn, rendeva ye yavenan Dihvo vo Jesucristo. Namin cuenecah ne Dendiohs Epeneto, amigo yahn che yahinó. Ihyan min che menan ndita chitahno ye Dihvo vo Jesucristo van ihyan che vate ye yahn yahn Acaya. ⁶ Namin cuenecah ne Dendiohs María, ihyan min che ama nedin ye ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo van nchuhn. ⁷ Namin cuenecah ne Dendiohs ihyan yahn, Andrónico man, Junias man, ihyan chahn che dama chahtenun ye vacoyahn nducó. Ihyan chahn ne, tahque menan chitahno ye Dihvo vo Jesucristo che co u, ne van ihyan apóstol ne, ama yahinó dihno vo ihyan.

⁸ Namin cuenecah ne Dendiohs dihno vo Amplias che yahinó ihyan. ⁹ Namin cuenecah ne Dendiohs Urbano, ihyan min che nduco ye rinan ye nuhn nan ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo. Namin cuenecah ne Dendiohs Estaquis che yahinó ihyan. ¹⁰ Namin cuenecah ne Dendiohs Apeles, ihyan min che ndiquendah ndah ye che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo. Namin cuenecah ne Dendiohs ihyan ndevaco Aristóbulo. ¹¹ Namin cuenecah ne Dendiohs Herodión, ihyan yan vacó. Namin cuenecah ne Dendiohs ihyan ndevaco Narciso che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo. ¹² Namin cuenecah ne Dendiohs Trifena man, Trifosa man, ihyan chahn che namin redin ye ntiyon yahn Dihvo vo. Namin cuenecah ne Dendiohs cahvo vo Pérsida che yahino vo ihyan. Ihyan min ne, ama nedin ye ntiyon yahn Dihvo vo. ¹³ Namin cuenecah ne Dendiohs dihno vo Rufo che ama ndah redin ye ntiyon yahn Dihvo vo. Namin cuenecah ne Dendiohs chaco ye, ihyan min che rihno ihyan nduhca chacó. ¹⁴ Cuenecah ne Dendiohs Asíncrito man, Flegonte man, Hermas man, Patrobas man, Hermes man, dihno vo chenahn che nduco ye ihyan chahn man. ¹⁵ Namin cuenecah ne Dendiohs Filólogo man, Julia man, Nereo nduco cahve ye man, Olimpás man,

dihno vo chenahn che nduco ye ihyan chahn man.

¹⁶ Nduco vedino vedenecon cueneçah ne Dendiohs vih che cuande yahn. Cuendeva ne Dendiohs yahn dihno vo che vate ye nducuahn yan.

¹⁷ Dihno, ricá nchuhn che çahco ne cudado ihyan che redin ye che ndeh cuan ri dihno vo man, che redin ye che rahtendihco ye nunde man, te rahcotahn ihyan chahn yahn Ndudo yahn Dendiohs che a chahn nchuhn. Cuihcoman ne ihyan chahn, ¹⁸ te ndotenan che redin ye ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo ne, riquendi ye vedeyeno yahn man ye, rihnceh ye ihyan che necun ye nduco ndudo yade. ¹⁹ Yenó çava nchuhn, te ama va ndudo yahn ne che redinahne vederihquentiyon yahn Dendiohs. Nahn che cuahteyan ne çava che din ne dehtenduh che ndah, ne çahcoman ne dehtenduh che hua ndah. ²⁰ Dendiohs, ihyan min che redin ye che ndahça rahtenan vo ne, nun din ye che ndahco ndiya nchuhn vederihquentiyon yahn chundah. Dihvo vo Jesucristo din yahino ye nchuhn.

²¹ Cuendeva nchuhn Dendiohs yahn Timoteo, sahn min che rinduco se u nan ntiyon yahn Dendiohs. Namin cuendeva ne Dendiohs yahn ihyan yahn, Lucio man, Jasón man, Sosípater man.

²² U Tercio, che dirún çaca cuh che cuande yahn Pablo ne, namin nté Dendiohs nchuhn numacuahn vedeyahino yahn Dihvo vo Jesucristo.

²³ Cuendeva nchuhn Dendiohs yahn Gayo, ihyan min che renevahnecon ye u nduco nducoyaca dihno vo ndevaco ye. Namin cuendeva ne Dendiohs yahn Erasto, tesorero yahn yan. Namin cuendeva ne Dendiohs yahn dihno vo Cuarto.

²⁴ Dihvo vo Jesucristo din yahino ye nducoyaca nchuhn. Tihça co.

Ndeva Pablo yavenan Dendiohs

²⁵ Mañ ne, ndeva nducoyaço vo yavenañ Dendiohs, ihyan min che co din ye che cotahno nchuhn numa ino ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo che rahndudó. Ndudo ndah min ne, hua devano ihyan a rahn me, ²⁶ te Dendiohs che va ye cuahn dama, chihquentiyon ye ihyan profeta che dirun ye nde a rahn me, ne cade cah ye, checadino nducoyaça ihyan iyehñse çava che cotahno ye.

²⁷ Nducote ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, cuahn dama ndeva vo yavenañ ama no Dendiohs, ihyan min che ama devano ye. Tihça co.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila **New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)**

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22
